

Zvyšování bezpečnosti, kvality a efektivity
ve zdravotnictví

Průzkum mezi řediteli nemocnic v České republice

BAROMETR ČESKÉHO ZDRAVOTNICTVÍ 2019

Sběr dat

Kvantitativní průzkum – metodou strukturovaného samovyplňovacího dotazníku
Délka dotazníku – cca 15 minut
Březen 2019

Cílová skupina

Ředitelé nemocnic v České republice
Výzkum je koncipován jako anonymní, stejně tak je prezentován

Struktura respondentů

- **Fakultní nemocnice** – n=6 (z celkového počtu 10 fakultních nemocnic, 60% návratnost)
- **Nemocnice řízené státem** – n=16 (z celkového počtu 24 nemocnic včetně FN, 67% návratnost)
- **Nemocnice řízené krajem** – n=29 (z celkového počtu 60 nemocnic, 48% návratnost)
- **Nemocnice řízené městem** – n=14 (z celkového počtu 19 nemocnic, 74% návratnost)
- **Nemocnice řízené soukromou společností** – n=20 (z celkového počtu 50 nemocnic, 40% návratnost)
- **Nemocnice řízené církví** – n=1

Velikost vzorku

Ředitelé nemocnic – **n=80** (z celkového počtu 154 oslovených nemocnic, 52% návratnost)

SHRnutí HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ

Kvalita a dostupnost péče, lidské zdroje, bezpečnost

★ **Téměř všichni (91 %) ředitelé českých nemocnic považují český zdravotnický systém v celoevropském srovnání dlouhodobě za kvalitní.**

★ V souvislosti s celkovou aktuální situací je patrný nárůst obav ze **zhoršení kvality** zdravotní péče (z 67 % - 2018 na 79 % - 2019), výrazněji pak rostou obavy ze **zhoršení její dostupnosti** (ze 73 % - 2018 na 85 % - 2019).

Stejně jako každý rok, i letos **většina ředitelů** nemocnic (90 %) vidí **možnosti zlepšení kvality** zdravotní péče v nemocnici, kterou řídí. U **zlepšení dostupnosti** péče je tento podíl nižší (79 %).

★ Od roku 2015 ředitelé nemocnic pocítují **nedostatek lékařů a zdravotních sester** (v roce 2019 je to 84 % u lékařů, 81 % u zdravotních sester). A proto letos také vzrostl počet ředitelů, kteří se domnívají, že jsou **přesčasy lékařů** v jejich nemocnici **problém (64 %)**. Přesčasovou práci **zdravotních sester** vnímá stejně jako vloni téměř polovina ředitelů (46 %).

★ **Nefinanční benefity**, jako např. závodní stravování nebo dovolená navíc, jsou stále nejčastěji uváděným opatřením pro **zajištění dostatečného množství pracovníků**.

★ Z pohledu bezpečnosti personálu se ředitelé nemocnic nejvíce obávají **syndromu vyhoření (75 %)** u svých pracovníků a také **agresivity pacientů** a jejich příbuzných (75 %).

Finance a investice, rezervy nemocnic

- ★ Zhruba **polovina ředitelů** (51 %) nemocnic počítá s tím, že se **dlouhodobé investice** v letošním roce nezmění. Významnější investice jsou nejčastěji plánovány do nákupu **IT technologií a infrastruktury**, ale také do nových přístrojů a vybavení.
- ★ S účinností **GDPR** přišlo automatické **navýšení nákladů** na provoz, ale nebylo tak výrazné, jak ředitelé očekávali.
- ★ **70 %** ředitelů vidí ve své nemocnici **nutnost opatření pro zefektivnění** jejího chodu. Tento podíl je dlouhodobě stabilní.
- ★ **Největší rezervy** jsou dlouhodobě vnímány **v komunikaci**. Letos je to především **propojení spolupráce a komunikace** s poskytovateli **primární péče** (93 %), komunikace v rámci **zdravotního personálu** (91 %), a také komunikace s **pacienty** (86 %).
- ★ Spolupráce s **patientskými organizacemi** (29 %), **dodržování práv pacientů** (35 %), ale také **zavádění standardů ISO** (36 %), patří naopak k oblastem, kde dle ředitelů nemocnic **není už moc prostoru pro zlepšení**.
- ★ **Větší efektivita** práce a optimalizace pracovních procesů v nemocnici (85 %), **dodržování práv pacientů** (35 %) a **snižování fixních nákladů** (68 %) jsou rezervy, u kterých došlo meziročně k největšímu nárůstu.

**Zvyšování bezpečnosti, kvality a efektivity
ve zdravotnictví**

DETAILNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

Téměř všichni ředitelé nemocnic (91 %) považují český systém zdravotní péče v celoevropském srovnání za kvalitní. Meziročně však došlo v tomto názoru k poklesu o 7 procentních bodů (tj. z původních 98 % v roce 2018 na 91 % v roce 2019).

Hrozbu zhoršení dostupnosti zdravotní péče vnímají ředitelé nemocnic stále více. V roce 2018 mělo obavy z dostupností zdravotní péče 73 % ředitelů, letos již tyto obavy vyjádřilo 85 % ředitelů, což je nárůst o 12 procentních bodů.

Také nebezpečí zhoršení kvality zdravotní péče je v roce 2019 intenzivněji vnímáno řediteli nemocnic (79 %). V roce 2018 tuto hrozbu vnímalo 67 % ředitelů (tj. pokles o 12 procentních bodů).

Téměř polovina (46 %) ředitelů myslí, že nemocnice v České republice hospodaří efektivně. 38 % ředitelů si naopak myslí, že nemocnice v České republice hospodaří neefektivně a 16 % ředitelů se v této otázce nevyjádřilo.

Nedostatek lékařů i zdravotních sester trápí v roce 2019 více ředitelů nemocnic. 84 % ředitelů pociťuje nedostatek lékařů, tj. o 20 procentních bodů více než v loňském roce 2018 (64 %). Nedostatek zdravotních sester pak vnímá 81 % ředitelů, tj. oproti roku 2018 (78 %) nárůst o 3 procentní body.

Přesčasy lékařů jsou vnímané řediteli nemocnic jako problém nemocnic více v roce 2019 (64 %) než v roce 2018 (53 %). U přesčasů zdravotních sester lze ve srovnání s rokem 2018 pozorovat stagnaci kolem 50 %.

Jednoznačně stále nejoblíbenější opatření, jak zajistit dostatečné množství pracovníků, jsou nefinanční benefity (např. závodní stravování nebo dovolená navíc), a to jak v roce 2018 (94 %), tak i v roce 2019 (98 %). Ovšem náborové příspěvky začínají mít také své místo. Počet ředitelů (63 %), kteří v letošním roce uvažují nad možností náborových příspěvků, narostl o 17 procentních bodů oproti roku 2018 (45 %). 76 % ředitelů řeší nedostatek personálu tím, že zaměstnává pracovníky z jiných států. (Pozn.: Otázka je, jaký to má praktický dopad).

K největším rizikům, která ředitelé vnímají z hlediska bezpečnosti personálu, patří syndrom vyhoření a agresivita pacientů a jejich příbuzných. Obě tato rizika vnímá 75 % ředitelů.

8% meziroční nárůst lze sledovat u rizika profesionálních nákaz, kdy v roce 2019 vnímá toto riziko 45 % ředitelů, v roce 2018 to bylo 38 % ředitelů.

Ve snaze zajistit bezpečnost zaměstnanců a pacientů jak v roce 2018, tak i 2019 všichni ředitelé nemocnic organizují odborná školení a zajišťují dostatek ochranných pracovních pomůcek.

Snahu snižovat administrativní zátěž pracovníků přiznává v roce 2019 50 % ředitelů, což je o 6 procentních bodů více než v roce 2018 (44 %). Omezení práce přesčas uvádí 54 % ředitelů v roce 2019, tj. o 4 procentní body více než v roce 2018 (50 %).

Co doporučujete udělat pro zvýšení bezpečnosti Vás a Vašich kolegů?

1. Zabezpečit dostatečný počet pracovníků (24 %)
2. Prevence syndromu vyhoření (21 %)
3. Omezení práce přesčas (9 %)

Jaké riziko považujete z pohledu bezpečnosti personálu za největší?

1. Syndrom vyhoření (22 %)
2. Agresivita pacientů a jejich příbuzných (22 %)
3. Profesionální nákazy (17 %)

Výsledky z měření bezpečnosti a spokojenosti zaměstnanců v roce 2018

Z hlediska investic pro letošní rok 51 % ředitelů nemocnic čeká neměnnou výši investic, 25 % ředitelů počítá s tím, že se investice zvýší a 19 % z nich čeká jejich snížení.

Pokud jde o investice v příštím roce 2020, jejich zvýšení očekává 34 % ředitelů, 21 % čeká snížení investic a 33 % ředitelů čeká, že se výše investic nebudou měnit.

V roce 2019 plánují ředitelé nemocnic nejvíce investovat do IT technologií a infrastruktury (95 %), tj. o 9 procentních bodů více než v roce 2018 (86 %). Do nákupu nových přístrojů a vybavení plánuje investovat 93 % ředitelů nemocnic.

V otázce vlivu GDPR na změnu nákladů na provoz se 79 % ředitelů nemocnic v roce 2019 shodlo na tom, že toto nařízení způsobilo zvýšení nákladů na provoz nemocnice. Tento předpoklad mělo v roce 2018 75 % ředitelů. Výrazné zvýšení nákladů v souvislosti s účinností GDPR očekávalo v roce 2018 11 % ředitelů, ale skutečně výrazné zvýšení pak potvrdila 3 % ředitelů.

Opatření vedoucí k zefektivnění vidí letos jako potřebné více ředitelů (70 %) než v roce 2018 (67 %).

V roce 2019 vnímají ředitelé nemocnic největší rezervy v propojení spolupráce a komunikace s poskytovateli primární péče (93 %). Oproti roku 2018 (83 %) došlo u této oblasti k navýšení o 10 procentních bodů.

Druhou z oblastí, ve které ředitelé nemocnic pociťují v roce 2019 největší rezervy, bylo zkvalitnění komunikace v rámci zdravotního personálu (91 %). V loni to bylo 88 %.

Zkvalitnění komunikace zdravotního personálu s pacienty uvedlo 86 % ředitelů, což je o 5 procentních bodů více než v roce 2018 (81 %).

Největší meziroční nárůst rezerv lze sledovat v těchto oblastech:

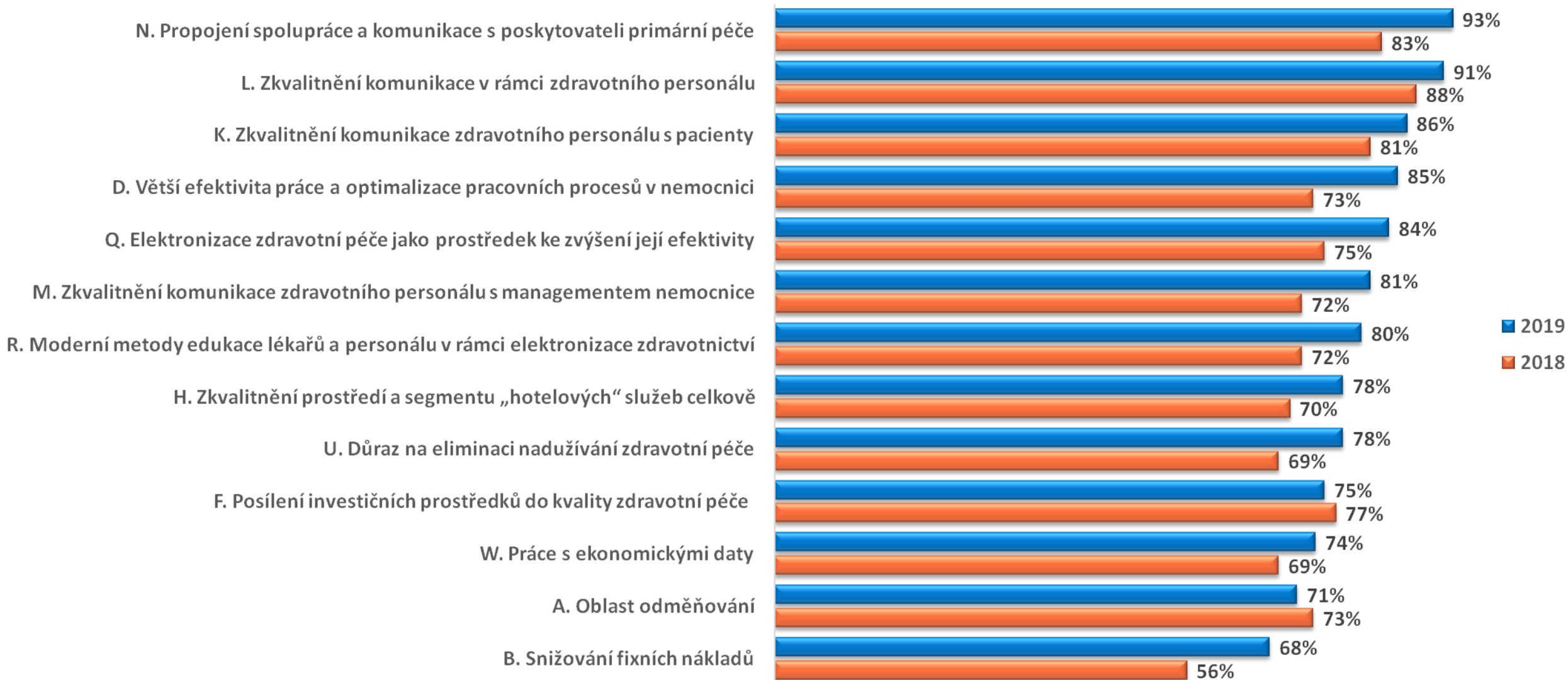

- větší efektivita práce a optimalizace pracovních procesů v nemocnici (73 % - 2018, 85 % - 2019)
- dodržování práv pacientů (23 % - 2018, 35 % - 2019)
- snižování fixních nákladů (56 % - 2018, 68 % - 2019)

KDE VIDÍTE VE VAŠÍ NEMOCNICI NEJVĚTŠÍ REZERVY?

Ot 18. Ve kterých z následujících oblastech pociťujete největší rezervy, resp. kde byste usiloval/a o zlepšení nebo změny ve Vaší nemocnici?

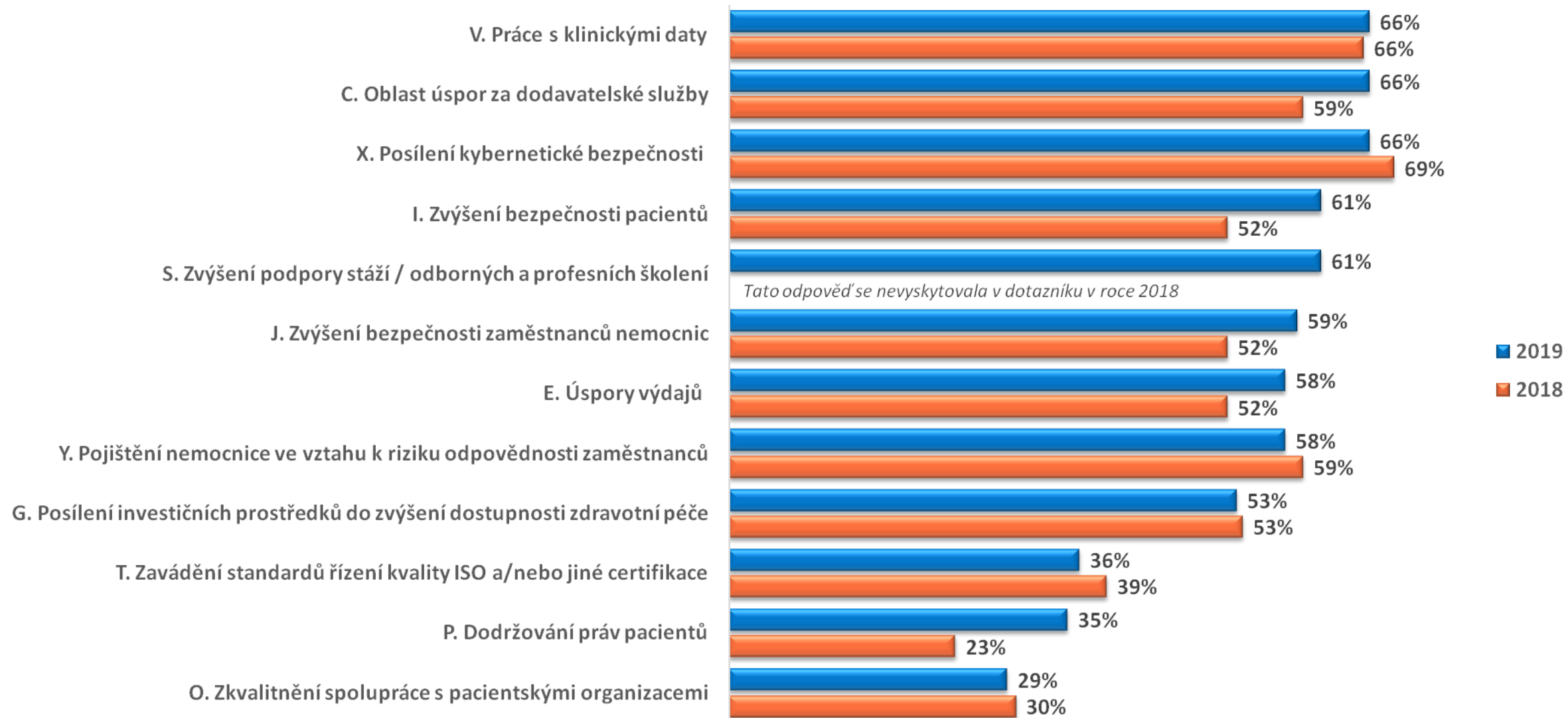
1 = určitě ano, 2 = spíše ano, 3 = spíše ne, 4 = určitě ne, 5 = nevyjadřuji se

KDE VIDÍTE VE VAŠÍ NEMOCNICI NEJVĚTŠÍ REZERVY?

Ot 18. Ve kterých z následujících oblastech pociťujete největší rezervy, resp. kde byste usiloval/a o zlepšení nebo změny ve Vaší nemocnici?

1 = určitě ano, 2 = spíše ano, 3 = spíše ne, 4 = určitě ne, 5 = nevyjadřuji se

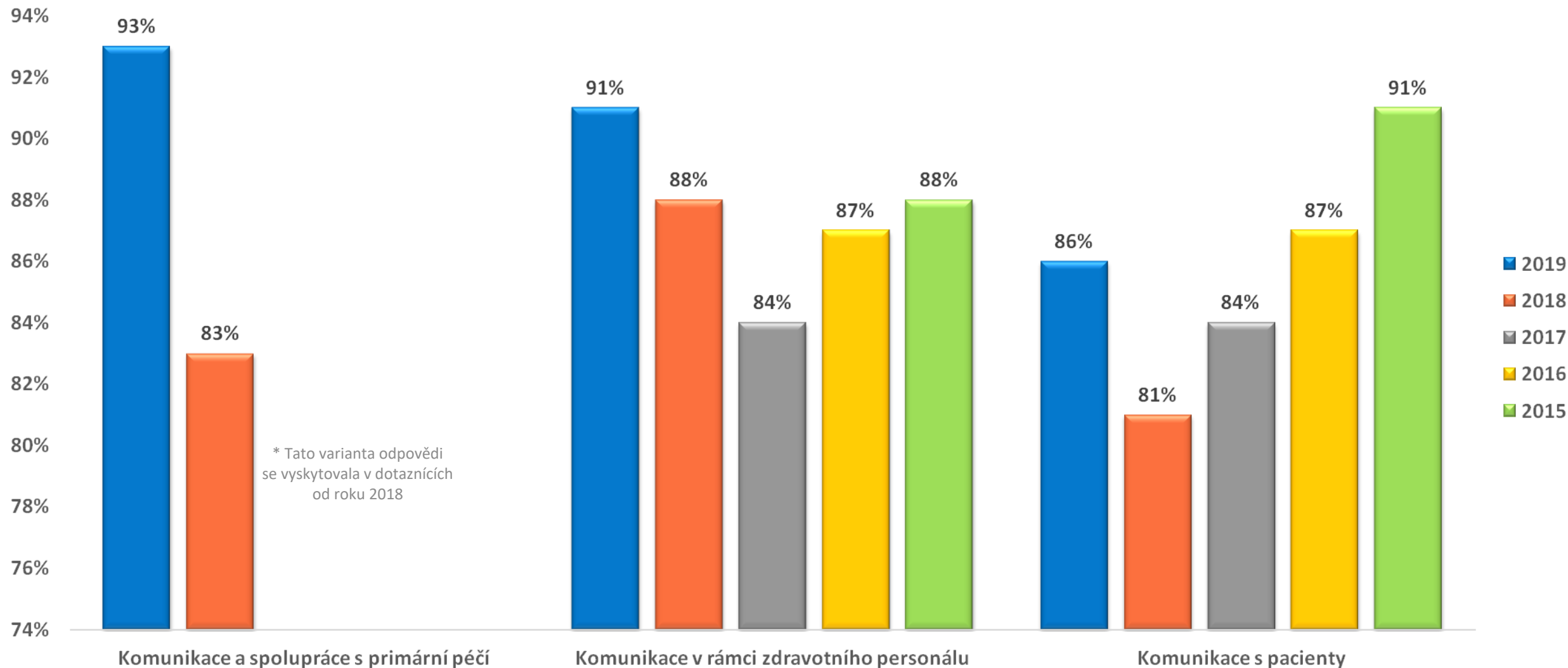

KDE VIDÍTE VE VAŠÍ NEMOCNICI NEJVĚTŠÍ REZERVY?

ČASOVÉ SROVNÁNÍ TOP 3

Ot 18. Ve kterých z následujících oblastech pociťujete největší rezervy, resp. kde byste usiloval/a o zlepšení nebo změny ve Vaší nemocnici?
1 = určitě ano, 2 = spíše ano, 3 = spíše ne, 4 = určitě ne, 5 = nevyjadřuji se

S HOSPODÁRNOSTÍ PROVOZU NA PRACOVÍŠTI JE SPOKOJENO 74 % ZAMĚŠTNANCŮ

Návrhy zaměstnanců na **zvýšení** hospodárnosti provozu:

1. Omezení zbytečných vyšetření (20 %)
2. Nelze více šetřit (19 %)
3. Nákup kvalitních produktů a služeb (17 %)
4. Rekonstrukce budovy/modernizace vybavení (16 %)

Překážky, které brání zaměstnancům při prosazování hospodárnějšího provozu:

1. Nejsm kompetentní osobou (32 %)
2. Zbytečná administrativa (21 %)
3. Nedostatek finančních prostředků (12 %)

Výsledky z měření bezpečnosti a spokojenosti zaměstnanců v roce 2018

Zvyšování bezpečnosti, kvality a efektivity ve zdravotnictví

- HealthCare Institute o.p.s. (založena r. 2006) je nezisková organizace, která v roce 2019 organizuje již 14. ročník středoevropské odborné konference „**Efektivní nemocnice**“ se zaměřením na strategii nemocnic. Tato konference se bude konat ve dnech 3. – 4. prosince 2019 v Praze. Mezi účastníky patří zřizovatelé a vrcholový management nemocnic a zdravotních pojišťoven z České republiky a Slovenské republiky, včetně odborníků na management ve zdravotnictví ze států Evropské unie.
- Mezi další rozvojové projekty, které organizace HealthCare Institute, o.p.s. realizuje, patří 14. ročník celostátního průzkumu bezpečnosti a spokojenosti pacientů a zaměstnanců 154 českých nemocnic „**Nejlepší nemocnice ČR**“ a 5. ročník průzkumu „**Zdravotní pojišťovna roku**“, který hodnotí komunikaci 7 zdravotních pojišťoven (tj. národních plátců zdravotní péče) s pojištěnci a zdravotnickými zařízeními. Realizuje také 11. ročník projektu „**Barometr českého zdravotnictví mezi řediteli 154 nemocnic**“, kteří hodnotí stávající situaci v českém zdravotnictví. Od roku 2018 je tento projekt realizován také mezi řediteli Slovenských nemocnic.
- K dalším rozvojovým projektům patří celostátní průzkum „**Barometr českého zdravotnictví mezi patientskými organizacemi**“, který hodnotí oblast poskytované nemocniční a ambulantní péče v České republice očima 150 patientských organizací a rovněž pomáhá při komunikaci mezi pacienty a patientskými organizacemi.
- Prostřednictvím projektu „**Barometr mezi mediky**“ (studenty 4., 5. a 6. ročníků osmi lékařských fakult v České republice) zjišťuje, jaké množství studentů lékařských fakult v České republice plánuje po ukončení vysokoškolského studia hledat zaměstnání v České republice a naopak jaké množství studentů je již rozhodnuto opustit Českou republiku a hledat pracovní nabídky v zahraničí. Od roku 2017 je tento projekt realizován také mezi studenty slovenských lékařských fakult.
- V návaznosti na projekt „Barometr mezi mediky“ v roce 2018 realizoval druhý ročník celostátního projektu „**Barometr mezi studenty zdravotnických škol**“ (studenty středních, vyšších odborných a vysokých zdravotnických škol v České republice).

**Zároveň chceme na tomto místě poděkovat našemu partnerovi
za podporu a bezvadnou spolupráci.**

HLAVNÍ PARTNER:

PARTNER:

REALIZOVÁNO POD ZÁŠTITOU:

**MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY**

Zvyšování bezpečnosti, kvality a efektivity ve zdravotnictví

Pro více informací nás neváhejte kontaktovat:

Daniel Vavřina

zakladatel

e-mail: d.vavrina@hc-institute.org

tel: +420 608 878 400

www.hc-institute.org